

*Dosarul nr. Ira-10/23
(1-13114695-01-Ira-03012023)*

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

30 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
președinte
judecători

**Boris Talpă
Ghenadie Eremciuc
Mariana Pitic**

examinând admisibilitatea recursului declarat de către partea vătămată Dutca Gheorghe, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2022, în cauza penală privindu-l pe

Badia Oleg XXXXX, născut la XXXXXXXX,
originar și domiciliat în XXXXXXXXXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 04.04.2013 – 10.05.2018;

Instanța de apel: 13.07.2018 – 22.01.2019;

Instanța de recurs ordinar: 13.05.2019 – 19.11.2019;

Instanța de apel: 17.01.2020 – 18.11.2020;

Instanța de recurs ordinar: 01.02.2021 – 06.12.2021;

Instanța de apel: 03.02.2022 – 26.10.2022;

Instanța de recurs: 03.01.2023 – 30.11.2023;

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 10.05.2018, Badia Oleg a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Acțiunea civilă înaintată de către Dutca Gheorghe a fost respinsă.

Pentru pronunțarea sentinței, instanța de fond a constatat că, Badia Oleg a fost pus sub învinuire de către organul de urmărire penală, pentru faptul că, la data de 15.01.2013, aproximativ la ora 17:20 min, conducea autoturismul de model "Dacia

Logan” cu n/î XXXXX, nefiind în stare de ebrietate, cu permis de conducere, se deplasa în mun. Chişinău, pe str. Ismail din direcţia str. D. Cantemir, spre curtea casei nr. 100 din str. Ismail, mun. Chişinău.

În timpul deplasării, ajungând la intrarea în curtea casei cu nr. 100 din str. Ismail, mun. Chişinău, conducătorul mijlocului de transport Badia Oleg , fiind într-o zonă rezidenţială şi efectuând manevra de virare la dreapta n-a ţinut seama de împrejurări, n-a apreciat situaţia reală pe drumul în care se afla vehiculul în momentul respectiv şi nu a cedat trecerea pietonilor, prin ce a încălcat: prevederile pct. 40 alin. (2) lit. b) din Regulamentul Circulaţiei Rutiere, care prevede că, înaintea virării la dreapta, conducătorul de vehicul trebuie să cedeze trecerea pietonilor; prevederile pct. 45 din din Regulamentul Circulaţiei Rutiere, care prevede că, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ţinând permanent seama de următorii factor: a)starea psihofiziologică ce influenţează atenţia şi reacţia; h) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situaţiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului şi particularităţile încărcăturii; d) situaţia rutieră; 2) în cazul în care în limita vizibilităţii apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranţa traficului; prevederile pct. 56 alin. (3) din Regulamentul Circulaţiei Rutiere, care prevede că, în cazul virării la dreapta, conducătorul de vehicul trebuie să cedeze trecerea pietonilor care traversează carosabilul, pe care acesta urmează să vireze, precum şi prevederile pct. 94 alin. (2) din Regulamentul Circulaţiei Rutiere, care prevede că, în zona rezidenţială şi cea pietonală conducătorii vehiculelor trebuie să se deplaseze astfel să nu creeze obstacole sau pericol pietonilor, în caz de necesitate, ei sunt obligaţi să oprească şi manifestând neglijenţă în circumstanţele expuse mai sus, a tamponat cu partea din faţă a autoturismului pietonul Dutca Gheorghe, născut la XXXXXXXX, domiciliat în XXXXXXXXXXXX, care traversa regulamentar drumul dintre blocurile locative nr. 100 şi 102, de la dreapta la stânga, relative sensului de deplasare al autoturismului de model “Dacia Logan” cu n/î XXXXXXX.

2. Legalitatea şi temeinicia sentinţei de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Dorin Pîcălău, acţionând în interesele părţii vătămate Dutca Gheorghe, prin care a solicitat casarea sentinţei Judecătorei Chişinău, sediul Râşcani din 10.05.2018, cu pronunţarea unei hotărâri noi, prin care Badia Oleg să fie recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal şi admiterea acţiunii civile înaintate de către partea vătămată Dutca Gheorghe.

În motivarea cererii de apel, avocatul Dorian Pîcălău a invocat că, pe parcursul examinării dosarului penal, de către învinuire au fost aduse suficiente probe, privind săvârşirea de către inculpat a infracţiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, aceste probe fiind: procesul-verbal din 15.01.2013, unde este indicat că, tamponarea

este proaspătă și anume că, plăcuța de înmatriculare era proaspăt îndoită, inclusiv planșa foto; Raportul de expertiză medico-legală nr. 341/D din 21.01.2013, întocmit de Aurel Victor, prin care s-a constatat că, leziunea corporală medie a avut loc în urma tamponării auto cu autoturismul cu n/î XXXXXX; declarații lui Badia Oleg din 15.01.2013, potrivit căreia a lovit parte vătămată la piciorul stâng, cu autoturismul pe care îl conducea; declarațiile părții vătămate Dutca Gheorghe, care a comunicat amănunțit faptul producerii accidentului rutier, precum și faptul că, conducătorul vehiculului a săvârșit tamponarea într-o zonă pietonală abundentă.

3. Sentința Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 10.05.2018, a fost contestată cu apel și de către procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Valentina Ciobanu, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțare unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Badia Oleg să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

În motivarea cererii de apel, procurorul a invocat că, instanța de judecată a examinat probele prezentate de acuzatorul de stat, însă eronat și subiectiv a dat apreciere circumstanțelor cauzei, care în mod direct se află în raport cu vinovăția inculpatului; interpretarea eronată a instanței de judecată privind locul infracțiunii „zonă rezidențială” sau „deplasare pietonală”, deoarece conform hotărârii plenului Curții Supreme de Justiție despre practica judiciară cu privire la aplicarea legislației la examinarea cauzelor penale, referitoare la încălcarea regulilor de securitate a circulației sau exploatarea mijloacelor de transport nr. 20 din 08.07.1999, potrivit pct. 6, pentru responsabilitatea în baza art. 264 Cod penal, nu importă locul unde a fost săvârșită infracțiunea, aceasta poate fi auto magistrală, stradă, curte, teritoriu al întreprinderii, câmp și alte locuri, unde este posibilă circulația mijloacelor de transport. Nu poate fi temei pentru eliberarea conducătorului auto de răspundere penală în cazul când în acțiunile lui există componenta infracțiunii, chiar și în cazul în care regulile circulației rutiere și/sau de exploatare a mijloacelor de transport au fost încălcate și de către pățimit (conducător auto, pieton, pasager ori de către alt participant la trafic). Asemenea circumstanțe pot fi luate în considerare de către instanța judiciară doar ca circumstanțe atenuante.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 22.01.2019, a fost admisă cererea de apel declarată de către procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Principal, Valentina Ciobanu și a avocatului Dorin Pîcălău, care a acționat în interesele părții vătămate Dutca Gheorghe, a casat total sentința, a rejudecat cauza și a pronunțat o hotărâre nouă, potrivit modului stabilit pentru prima instanță și procesul penal în privința lui Badia Oleg, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, în temeiul art. 60

alin. (1) lit. a) Cod penal și art. 391 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, a fost încetat, deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală. A fost admisă parțial acțiunea civilă și s-a dispus încasarea din contul lui Badia Oleg în beneficiul lui Dutca Gheorghe a prejudiciului material în valoare de 13.174 lei și a prejudiciului moral în valoare de 2.000 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Instanța de apel a precizat că, în acțiunile lui Badia Oleg se regăsește atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal. Totodată, instanța de apel analizând totalitatea probelor administrate coroborate cu circumstanțele cauzei penale, a considerat necesar de a-l libera pe Badia Oleg de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzute de art. 60 Cod penal, întrucât, la momentul comiterii infracțiunii, care a avut loc la 15.01.2013 și până la examinarea în ordine de apel au trecut mai mult de 5 ani, iar potrivit prevederilor art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal, face parte din categoria celor mai puțin grave și, prin urmare, conform prevederilor art. 60 alin (1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală, dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au trecut 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

În cadrul procesului penal Dutca Gheorghe a fost recunoscut în calitate de parte civilă și a solicitat să-i fie restituit prejudiciul material cauzat prin acțiunile inculpatului în mărime de 12.800 euro și 13.174 lei și prejudiciului moral în valoare de 200.000 lei.

Instanța de apel a stabilit că, vinovăția lui Badia Oleg în comiterea faptei prejudiciabile a fost demonstrată în afara oricăror dubii, fiind demonstrată fapta ilicită, care a fost stabilită în ședința de judecată, iar răspunderea civilă are ca scop repararea integrală a prejudiciului material cauzat prin acțiune sau omisiune. Astfel, instanța de apel a conchis că, este echitabil și întemeiat ca inculpatul să achite părții vătămate prejudiciul material cauzat, întrucât, cel care a acționat față de persoană în mod ilicit, este obligat să repare prejudiciul patrimonial cauzat.

În acest context, instanța de apel a concluzionat că, cerințele invocate în cererea de apel privind încasarea din contul inculpatului a prejudiciului material în valoare de 12.800 euro și 13.174 lei și a prejudiciului moral în valoare de 200.000 lei și-au găsit parțial confirmarea la judecarea apelului declarat, existând acte confirmative ce au fost anexate la materialele cauzei și anume a sumei de 13.174 lei, iar ce ține de suma prejudiciului material de 12.800 euro, acesta nu a fost confirmată.

Argumentele apelantului privind încasarea prejudiciului moral în valoare de 200.000 lei, instanța de apel le-a considerat întemeiate parțial, considerând necesar de a încasa de la inculpat cu titlu de prejudiciul moral, ținând cont de rolul acestuia în comiterea infracțiunii, personalitatea inculpatului și atitudinea acestuia față de

cele comise, de suferințele părții vătămate, de gradul de vinovăție, rolul și comportamentul inculpatului Badia Oleg, considerând necesar de a încasa din contul inculpatului, cu titlu de prejudiciu moral, a sumei de 5.000 lei. A menționat instanța de apel că, suma de 200.000 lei este una exagerată și vine în contradicție cu prevederile art. 41 din Convenția Europeană pentru drepturile Omului, din care rezultă că, suma pretinsă nu trebuie să fie exorbitantă și să nu tindă la o îmbogățire fără temeii. Cu referire la suma prejudiciului material în valoare de 12.800 euro, instanța de apel a stabilit că, acesta nu și-a găsit confirmarea prin înscrisuri, motiv pentru care cerința de încasare a prejudiciului material în valoare de 12.800 euro a fost respinsă.

5. Prin încheierea Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 05.03.2019, a fost dispusă corectarea erorii strecurate în dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău din 22.01.2019, prin înlocuirea sintagmei „a admite parțial acțiunea civilă și a încasa de la Badia Oleg în beneficiul părții vătămate Dutca Gheorghe, prejudiciul material în mărime de 13174 lei, prejudiciul moral în mărime de 2000 lei”, cu sintagma „a admite parțial acțiunea civilă și a încasa de la Badia Oleg în beneficiul părții vătămate Dutca Gheorghe prejudiciul material în mărime de 13174 lei, prejudiciul moral în mărime de 5000 lei”.

6. Nefiind de acord cu decizia Curții de Apel Chișinău din 22.01.2019, avocatul Ion Gumeniuc, acționând în interesele inculpatului Badia Oleg, a contestat-o cu recurs, prin care a solicitat casarea totală a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei, de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat că, instanța de apel nu a fost în drept să judece apelul, din motiv că judecătorul Ludmila Ursu a participat în calitate de judecător la judecarea cauzei în Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, temei de incompatibilitate prevăzut de art. 33 alin. (3) Cod de procedură penală.

Invocă recurentul că, instanța de apel a solicitat doar opinia acuzării, fapt probat prin înregistrările audio ale ședinței de judecată, a dispus examinarea cauzei în lipsa martorilor-cheie ai apărării Rusanovshi Ion și Leca Nicolae, prin ce a fost încălcat dreptul la apărare al inculpatului.

A mai menționat recurentul că, acuzarea nu a prezentat probe concludente ce ar dovedi vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, ci s-a bazat pe depozițiile contradictorii ale părții vătămate, care permanent le modifica.

Consideră recurentul că, instanța de apel în mod eronat a stabilit partea civilmente responsabilă, or, în acest caz urma să fie atrasă în proces SRL „LEMANOS-PLUS”, în gestiunea căreia se afla unitatea de transport de model „Dacia Logan”, cu n/î XXXXX.

Recurentul a atras atenția instanței și asupra faptului că materialele prezentate de către partea vătămată Dutca Gheorghe au fost în copii. Mai mult ca atât, între

declarațiile lui Dutca Gheorghe și materialele prezentate de către acesta sunt divergente.

Mai invocă recurentul că, învinuirea nu corespunde prevederilor obligatorii stipulate în art. 281 alin. (2) și art. 296 alin. (2) Cod de procedură penală, fiind incertă cu o formulare abstractă. Procesul-verbal de cercetare la fața locului accidentului rutier și schema anexată la el, nu doar că nu demonstrează vinovăția inculpatului, ci din contra, conform conținutului, pe carosabil lipsesc marcaje rutiere – fapt ce contravine declarațiilor pretinsei părți vătămate Duca Gheorghe, precum că la fața locului există așa-numita „zebră”.

Indică recurentul că, Dutca Gheorghe, contrar prevederilor art. 115 alin. (2) din Regulamentul Circulației Rutiere, a ieșit pe partea carosabilă fără să se asigure că nu se apropie nici un vehicul, fapt confirmat de către partea vătămată în ședința de judecată din 27.05.2014, prin urmare, între încălcările menționate ale pietonului și consecințele survenite, există o legătură de cauzalitate.

7. A fost contestată cu recurs decizia Curții de Apel Chișinău din 22.01.2019 și de către avocatul Teodor Guțu, care a acționat în interesele părții vătămate Dutca Gheorghe, prin care a solicitat casarea acesteia în partea în care acțiunea civilă a fost respinsă, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs a invocat recurentul că, în urma accidentului produs, a fost internat în staționar pentru o perioadă de 10 zile, iar ulterior a continuat tratamentul în regim ambulatoriu timp de opt luni. Prin urmare, din cauza traumei primite, a fost în imposibilitate să-și îndeplinească obligațiunile de serviciu, la momentul producerii accidentului fiind angajat în funcție de șofer de autocamion la CS „Planet Rapid Trans”, cu un salariu de 1.600 euro lunar. Instanța de apel, la stabilirea quantumului prejudiciului moral, nu a ținut cont de perioada necesară pentru reabilitarea vătămarilor cauzate, în urma cărora recurentul a fost nevoit să renunțe la serviciul său și la modul normal de viață familial și personal – circumstanțe care au generat suferințe psihice și fizice, frustrări și stres, neliniște și incomodități în șir pe o durată de timp îndelungată. În acest sens, invocă recurentul că, a prezentat instanței mai multe materiale confirmative cum sunt: contractul individual de muncă, extrase din contul bancar referitor la transferul salariului de către angajator.

Mai indică recurentul că, instanța de apel a apreciat superficial circumstanțele cauzei, neținând cont de durata tratamentului și de termenul de reabilitare a stării sale fizice, or, acesta fiind angajat în calitate de șofer, nu și-a putut continua activitatea profesională timp de opt luni, întrucât a fost accidentat la piciorul drept, ratând astfel salariul său lunar pe această perioadă, ce constituie suma de 12.800 euro, această sumă fiind estimată drept prejudiciu material.

Menționează recurentul că, instanța de apel nu s-a pronunțat și asupra cerinței sale cu privire la atragerea în proces în calitate de copârât SRL „Lemanos-Plus” (Txi service 14222), întrucât, autoturismul de model „Dacia Logan” cu n/î XXXX, îi aparține cu drept de proprietate și care, conform prevederilor art. 1410 Cod civil, poartă răspundere în mod solidar pentru prejudiciul material cauzat de către angajatul său Badia Oleg.

8. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19.11.2019, cererea de recurs declarată de către avocatul Gumeniuc Ion în interesele inculpatului Badia Oleg a fost respins ca inadmisibil. Cererea de recurs declarată de către avocatul Guțu Teodor în interesele părții vătămate Dutca Gheorghe a fost admisă, a fost casată parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 22.01.2019, în partea laturii civile și s-a dispus rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. În rest decizia contestată a fost menținută.

9. Rejudecând cauza, la 18.11.2020, Curtea de Apel Chișinău pronunță o decizie prin care a admis cererea de apel decalară de către avocatul Dorian Pîcălău în interesele părții vătămate Dutca Gheorghe și a casat sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 10.05.2018 și a pronunțat o hotărâre nouă, conform modului stabilit pentru prima instanță, prin care a admis acțiunea civilă a părții vătămate Dutca Gheorghe și a dispus încasarea din contul inculpatului Badia Oleg și SRL „Lemanos-Plus”, în mod solidar, în beneficiul părții vătămate Dutca Gheorghe a sumei de 13.174 lei cu titlu de prejudiciul material. S-a dispus încasarea din contul inculpatului Badia Oleg în beneficiul părții vătămate Dutca Gheorghe a prejudiciului moral în valoare de 20.000 lei, în rest acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului cheltuielilor suportate să se expună instanța de judecată în ordine civilă.

Instanța de apel a statuat că, în cadrul procesului penal, Dutca Gheorghe fost recunoscut în calitate de parte civilă, însă, cerințele sale au fost confirmate parțial, existând acte confirmative doar pentru suma de 13.174 lei, ce ține de valoarea prejudiciului material în sumă de 12.800 euro, aceasta nu a fost confirmată, urmând în acest sens să se expună instanța de judecată în ordine civilă.

A mai stabilit instanța de apel că, vinovăția lui Badia Oleg în comiterea faptei prejudiciabile a fost demonstrată, existența prejudiciului cauzat părții vătămate și legătura causală dintre fapta ilicită, care a fost stabilită în ședința de judecată, iar răspunderea civilă are ca scop repararea integrală a prejudiciului material cauzat prin acțiune sau omisiune. În acest sens, instanța de apel a reținut că, Badia Oleg a comis infracțiunea fiind angajat în calitate de taximetrist la SRL „Lemanos-Plus”, în acest sens considerând că este echitabil și întemeiat ca inculpatul, în mod solidar cu SRL „Lemanos-Plus”, să achite părții vătămate prejudiciul material cauzat acestuia, recunoscând în acest sens pe SRL „Lemanos-Plus” ca parte civilmente responsabilă,

fiind prezente toate condițiile răspunderii delictuale ce rezultă din prevederile art. 1398, 1410 Cod civil.

A conchis instanța de apel și că, cerințele de încasare a prejudiciului moral și-au găsit confirmarea doar parțial, ținând cont în acest sens de rolul inculpatului în comiterea infracțiunii, personalitatea acestuia precum și de atitudinea acestuia față de cele comise, de suferințele părții vătămate, motiv pentru care a admis parțial cerința de reparare a prejudiciului moral, dispunând astfel încasarea sumei de 20.000 lei, cu titlu de prejudiciul moral, pe instanța de apel a considerat-o echitabilă, în raport cu cele descrise supra.

Cu referire la cerința părții vătămate de încasare a prejudiciului material în valoare de 12.800 euro, rezultat din absența forțată de la locul de lucru în legătură cu trauma primită în urma accidentului cauzat de către Badia Oleg, instanța de apel a stabilit că aceste pretenții urmează să constituie obiectul de studiu al instanței de judecată în ordine civilă.

10. Nefiind de acord cu decizia Curții de Apel Chișinău din 18.11.2020, Badia Oleg, prin intermediul avocatului său Mîrzenco Dumitru, a contestat-o cu recurs, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi decizii potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie admisă parțial acțiune civilă a părții vătămate Dutca Gheorghe și să fie încasat din contul lui Badia Oleg și SRL „Lemanos-Plus”, în mod solidar, în beneficiul lui Dutca Gheorghe a sumei de 1.144 lei cu titlu de prejudiciu material. În rest, acțiunea civilă în partea reparării prejudiciului material să fie respinsă ca neîntemeiată. Să fie recunoscut vinovat Badia Oleg de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, ca o compensare echitabilă a suferințelor morale suportate de către partea vătămată Dutca Gheorghe.

Recurentul invocă că, partea vătămată din rea intenție sau eronat, a mărit cuantumul acțiunii în partea încasării prejudiciului material efectiv pretins cu suma de 5.241 lei, neprezentând pentru această sumă nici un document confirmativ.

Cerința părții civile privind compensarea prejudiciului efectiv în partea cheltuielilor pentru servicii de taxi, este neîntemeiată, or, în toate bonurile prezentate în acest sens nu este indicat timpul beneficierii de către partea civilă de serviciile de taxi pretinse, adică în copiile de pe bonurile prezentate, intenționat nu este indicat timpul prestării serviciilor de taxi (ziua, luna, anul prestării serviciilor pretinse), care se pretinde a fi în perioada de la 15.01.2013 până în septembrie 2013. Mai mult ca atât, bonurile au fost prezentate în copii.

Invocă recurentul că, din legislația națională rezultă imperativ obligația părții civile de participare la asigurarea obligatorie de asistență medicală prin procurarea polițelor de asigurare, sub riscul de a nu beneficia de asistență medicală în cazul survenirii cazului asigurat. Prin urmare, compensarea prejudiciului efectiv în partea

cheltuielilor pentru procurarea poliței de asigurare medicală obligatorie în sumă de 1.659 lei, nu poate fi pusă în sarcina lui Badia Oleg, deoarece necesitatea procurării de către partea civilă Dutca Gheorghe a polițelor de asigurare medicală obligatorie nu se află în careva raport de cauzalitate cu acțiunile delictuale ale lui Badia Oleg și acesta, în cazul dat, nu poate fi supus răspunderii delictuale în vederea compensării părții civile a cheltuielilor legate de procurarea poliței de asigurare medicală obligatorie.

Privitor la pretenția părții civile privind compensarea prejudiciului efectiv în partea compensării costului îmbrăcăminteii deteriorate, avocatul subliniază că, în acțiunea civilă Dutca Gheorghe indică că, îmbrăcăminteii în care era îmbrăcat acesta la momentul producerii accidentului rutier a fost deteriorată, devenind inutilizabilă și solicită a fi recuperat costul îmbrăcăminteii în sumă de 2.000 lei (scurta - 850 lei, pantalonii - 400 lei și cizme - 750 lei), fără ca Duca Gheorghe să prezinte careva dovezi, privitor la îmbrăcăminteii în care acesta era îmbrăcat de fapt la momentul producerii accidentului rutier.

Indică avocatul că, potrivit notei informative nr. 29 din 18.03.2019, eliberată de către IMSP Centrul de Sănătate Stăuceni, partea civilă în perioada de la 15.01.2013 până la 25.01.2013 s-a aflat la tratament în condiții de staționar, iar apoi a continuat tratament ambulatoriu până în septembrie 2013. Prin urmare, cheltuielile de tratament suportate de către partea civilă în această perioadă, care se află în raport de cauzalitate cu tratamentul medical al traumei suportate de acesta în rezultatul accidentului rutier, urmează a fi compensate.

Recurentul reiterează că, partea civilă, ca dovadă a cheltuielilor de tratament, a anexat la acțiunea civilă 16 bonuri de plată eliberate de farmacie și chitanța nr. 90048, în sumă totală de 3.756 lei. Toate aceste înscrisuri, în principiu, nu pot fi reținute și apreciate ca cheltuieli de tratament în cazul din prezenta speță, întrucât, bonurile de plată în cauză nu sunt confirmate cu careva dovezi privind tratamentul medical suportat de către acesta (fișă medicală, prescripții ale medicului, rețete ș.a.), care ar confirma că medicamentele procurate conform acestor bonuri au fost destinate anume pentru partea civilă și anume pentru tratamentul în legătură cu trauma cauzată în rezultatul accidentului rutier care a avut loc la 15.01.2013.

În acest context, Badia Oleg recunoaște acțiunea civilă în partea compensării cheltuielilor suportate de partea civilă și probate de către acesta prin bonurile din 10.06.2013 în sumă de 60 lei; din 26.03.2013 în sumă de 70 lei; din 15.01.2013 în sumă de 52 lei; din 23.01.2013 în sumă de 187 lei; din 22.01.2013 în sumă de 241 lei; din 17.01.2013 în sumă de 398 lei; din 15.01.2013 în sumă de 52 lei; 27.03.2013 în sumă de 84 lei, iar în total 1.144 lei.

Totodată, de către reclamant au fost prezentate bonuri privind procurarea medicamentelor: bonul din 03.12.2013 în sumă de 1.352 lei; bonul din 05.12.2013

în sumă de 24 lei; bonul din 09.11.2013 în sumă de 280 lei; bonul din 10.11.2013 în sumă de 547 lei; bonul din 28.03.2014 în sumă de 21,50 lei; bonul din 5.01.2020 în sumă de 187 lei. În corespundere cu aceste bonuri de plată, medicamentele respective au fost procurate în perioada de după finisarea tratamentului, adică după Septembrie 2013, iar în chitanța nr. 90048 pe suma de 187 lei nu este indicat ce a fost procurat și urmează a fi respinse de către instanță.

11. Și-a manifestat dezacordul cu decizia Curții de Apel Chișinău din 18.11.2020 și partea vătămată Dutca Gheorghe, contestând-o cu recurs prin intermediul avocatului său Guțu Teodor, prin care a solicitat casarea acesteia în partea în care acțiunea civilă s-a admis în principiu, urmând asupra cuantumului cheltuielilor suportate să se expună instanța de judecată în ordine civilă, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încasarea din contul lui Badia Oleg și SRL „Lemanos-Plus”, în mod solidar, a salariului ratat în sumă de 12.800 euro, a prejudiciului moral în partea în care acțiunea a fost respinsă (180.000 lei) și a cheltuielilor de judecată în sumă de 13.150 lei.

În susținerea celor solicitate, recurentul remarcă că instanța de apel a analizat superficial circumstanțele cauzei, în speță, nu a ținut cont de durata tratamentului și de termenul reabilitării a stării sale fizice, că acesta fiind de profesie șofer și angajat în această funcție, fiind accidentat la piciorul drept, timp de 8 luni a fost în imposibilitate de a-și continua activitatea profesională, ratând totodată și un salariu de 1.600 euro/lunar, iar în total - 12.800 euro (8 luni x 1.600 euro).

Cuquantumul salarial de 1.600 Euro/lunar este confirmat prin extrasul de cont bancar, eliberat de OTP Bank, România, sucursala Iași din 06.01.2015 (f.d. 109 - 124), din care se vizualizează transferurile salariale efectuate de către angajator (SC “Planet Rapid trans” SRL), la contul salariatului (Dutca Gheorghe), de exemplu pentru lunile martie-aprilie 2012 a salariului, respectiv 1.555 și 1.536 Euro (cu excepția unor rețineri din 1.600 Euro).

La fel, instanța de apel, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, nu a ținut cont de perioada îndelungată, necesară pentru reabilitarea vătămarilor cauzate, în urma cărora recurentul a fost nevoit să renunțe la serviciul în care a fost angajat și la modul normal de viață familial și personal – circumstanțe care au generat suferințe psihice și fizice, frustrări și stări de stres, neliniște și incomodități în șir, pe o durată de timp îndelungată.

12. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 06.12.2021, recursul declarat de către avocatul Guțu Teodor, în interesele părții vătămate Dutca Gheorghe a fost respins ca inadmisibil. Recursul declarat de către Mîrzenco Dumitru, în interesele inculpatului Badia Oleg împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18.11.2020, prin care s-a dispus încasarea din contul lui Badia Oleg și SRL „Lemanos-Plus”, în mod solidar, în beneficiul părții vătămate Dutca

Gheorghe a sumei de 13.174 lei, cu titlu de prejudiciu material și a dispus rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. În rest decizia contestată a fost menținută.

Astfel, Curtea Supremă de Justiție a conchis că, instanța de apel nu a indicat calculul după care s-a condus la stabilirea cuantumului prejudiciului material în sumă de 13.174 lei și nici care sunt probele care demonstrează valoarea acestui prejudiciu, reamintind că, potrivit prevederilor art. 219 Cod de procedură penală, se consideră prejudiciu material cel legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru: 1) tratamentul părții vătămate și îngrijirea acesteia; 2) înmormântarea părții vătămate; 3) plata sumelor de asigurare, indemnizațiilor și pensiilor; 4) executarea contractului de depozit al bunurilor.

13. La rejudecarea cauzei, prin decizia din 26.10.2022, Curtea de Apel Chișinău a admis cererea de apel declarată de către avocatul Dorian Pîcălău în interesele părții vătămate Dutca Gheorghe, în partea laturii civile, a casat parțial sentința Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 10.05.2018 și a dispus încasarea din contul lui Badia Oleg în beneficiul părții vătămate Dutca Gheorghe a sumei de 1.144 lei cu titlu de prejudiciu material.

Curtea de Apel Chișinău a stabilit că, cerințele părți vătămate de compensare a prejudiciului material și-au găsit confirmare parțial, ajungând la concluzia de a dispune încasarea din contul inculpatului Badia Oleg în beneficiul părții vătămate a sumei de 1.144 lei, care a fost probată prin bonurile prezentate în carul examinării cauzei. În rest, instanța de apel a ajuns la concluzia că cerințele părții vătămate nu au fost susținute de material probator.

14. Nefiind de acord cu decizia Curții de Apel Chișinău din 26.10.2022, partea vătămată Dutca Gheorghe a contesta-o cu recurs, prin care a solicitat casarea acesteia în partea acțiunii civile, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Consideră recurentul că, instanța de apel a analizat superficial circumstanțele cauzei, nu a ținut cont de durata tratamentului și de termenul reabilitării sale fizice, precum și de faptul că, fiind șofer, în urma leziunilor primite în urma accidentului, mai mult de 8 luni nu și-a putut continua activitatea profesională, ratând un salariul de 1.600 euro lunar, iar în total 12.800 euro.

Mai indică recurentul că, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor cerințelor înaintate în cererea de apel și anume asupra prejudiciului moral, trecând cu vederea această cerință, indicând că cuantumului prejudiciului moral a fost raportat la perioada îndelungată de reabilitare a leziunilor cauzate, fapt ce a dus la absența sa forțată de a locul de muncă, la modul anormal de viață familială și personală, circumstanțe care

au generat suferințe psihice și fizice, frustrări și stări de stres neliniște și incomodități în șir, pe o durată de timp îndelungată.

Indică recurentul că, a prezentat un șir de acte confirmative, care justifică cheltuielile suportate de către acesta pentru tratamentul urmat și reabilitarea stării fizice, suportând cheltuieli pentru medicamente, proceduri, masaj și altele. Mai mult ca atât, instanța de apel nu a luat în calcul și cheltuielile de deplasare cu serviciul de taxi și cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice.

Consideră recurentul că, instanța de apel în mod neîntemeiat a scutit pe SRL „Lemanos-Plus” de la despăgubirea sa, or, prejudiciul cauzat recurentul urma a fi încasat în mod solidar de la Badia Oleg și SRL „Lemanos-Plus”.

Specifică recurentul că instanța de apel în mod greșit a ajuns la concluzia de a dispune încasarea sumei de 1.144 lei cu titlu de prejudiciu material, întrucât cheltuielile suportate de către acesta în urma leziunilor cauzate în urma accidentului rutier, sunt mult mai mari.

15. Examinând admisibilitatea recursului declarat de către partea vătămată Dutca Gheorghe, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs în termen.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, un complet din 3 judecători declară inadmisibil recursul dacă recursul este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute la art. 427 invocate în recurs.

Sub acest aspect se reține că, recursul declarat este fondat pe temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (redacția Legii 66 din 05.04.2012 în vigoare din 27.10.2012), potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului, dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar.

Prin urmare, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și găsesc confirmarea, nefiind stabilite, concretizate și motivate presupusele erori, iar instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală.

În acest context, instanța de recurs reține concluzia instanței de apel precum că, probele prezentate în susținerea cerințelor de reparare a prejudiciului material și-au găsit confirmarea parțial și a dispus încasarea sumei de 1.144 lei, cu titlu de prejudiciu material, or, anume această sumă a fost confirmată prin bonurile: din 10.06.2013 în sumă de 60 lei; din 26.03.2013 în sumă de 70 lei; din 15.01.2013 în sumă de 52 lei; din 23.01.2013 în sumă de 187 lei; din 22.01.2013 în sumă de 214 lei; din 17.01.2013 în sumă de 398 lei; din 15.01.2013 în sumă de 52 lei; din 27.03.2013 în sumă de 84 lei, ce constituie în total suma de 1.144 lei.

Completul de judecată reține și concluziile instanței de apel precum că, este neîntemeiată cerința părții vătămate privind încasarea salariului ratat pentru 8 luni, ca urmare a absenței forțate de la locul de muncă, ca urmare a leziunilor primite în urma accidentului rutier, întrucât raporturile de muncă dintre Dutca Gheorghe și angajatorul său în persoana SRL „Planet Rapid Trans” au încetat la 03.11.2012, ca urmare a părăsirii locului de muncă, pe când accidentul rutier a avut loc la 15.01.2013.

Instanța de apel în mod corect a dat apreciere critică cerințelor de compensare a prejudiciului efectiv în partea cheltuielilor de tratament și pentru procurarea poliței de asigurare medicală obligatorie, or, potrivit Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585-XIII din 27.02.1998, sarcina de procurare a poliței de asigurare medicală obligatorii, cade pe sarcina fiecărui contribuabil în parte și lipsa poliței, nu poate fi pusă în sarcina inculpatului. Iar cu referire la cele 16 bonuri de plată eliberate de farmacii și chitanța nr. 90048 în sumă totală de 3.756 lei anexate la acțiunea civilă, instanța de apel în mod corect le-a apreciat critic, deoarece din aceste înscrisuri nu rezultă că medicamentele au fost cumpărate exclusiv pentru partea vătămată și anume pentru tratamentul său, ca urmare a accidentului rutier.

Cu referire la argumentul recurentului precum că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor cerințelor înaintate în cererea de apel și anume asupra prejudiciului moral, trecând cu vederea această cerință, completul de judecată îl apreciază critic. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06.12.2021, a fost casată decizia Curții de Apel Chișinău din 18.11.2020, în partea încasării prejudiciului material în sumă de 13.174 lei, dispunând rejudecarea cauzei în această latură, în rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 18.11.2020 a fost menținută. Completul de judecată reamintește că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18.11.2020, a fost soluționată și chestiunea privind repararea prejudiciului moral, dispunându-se încasarea din contul inculpatului Badia Oleg în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral în valoare de 20.000 lei. Prin urmare, la rejudecarea cauzei, în sarcina Curții de Apel Chișinău (decizia Curții de Apel Chișinău din 26.10.2022) a fost pusă soluționarea chestiunii privind încasarea prejudiciului material, nu și a

prejudiciului moral.

Astfel, completul de judecată conchide că, temeuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care, în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, instanța de recurs constatând temeinicia motivării soluției instanței de apel, o însușește integral întrucât această instanță a oferit răspunsuri complete și argumentate tuturor problemelor esențiale invocate în speță.

10. Ținând cont de cele constatate supra, instanța de recurs conchide că erorile invocate în recurs, nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către partea vătămată Dutca Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26.10.2022, în cauza penală în privința lui Badia Oleg, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Boris Talpă

Judecător

Ghenadie Eremciuc

Judecător

Mariana Pitic